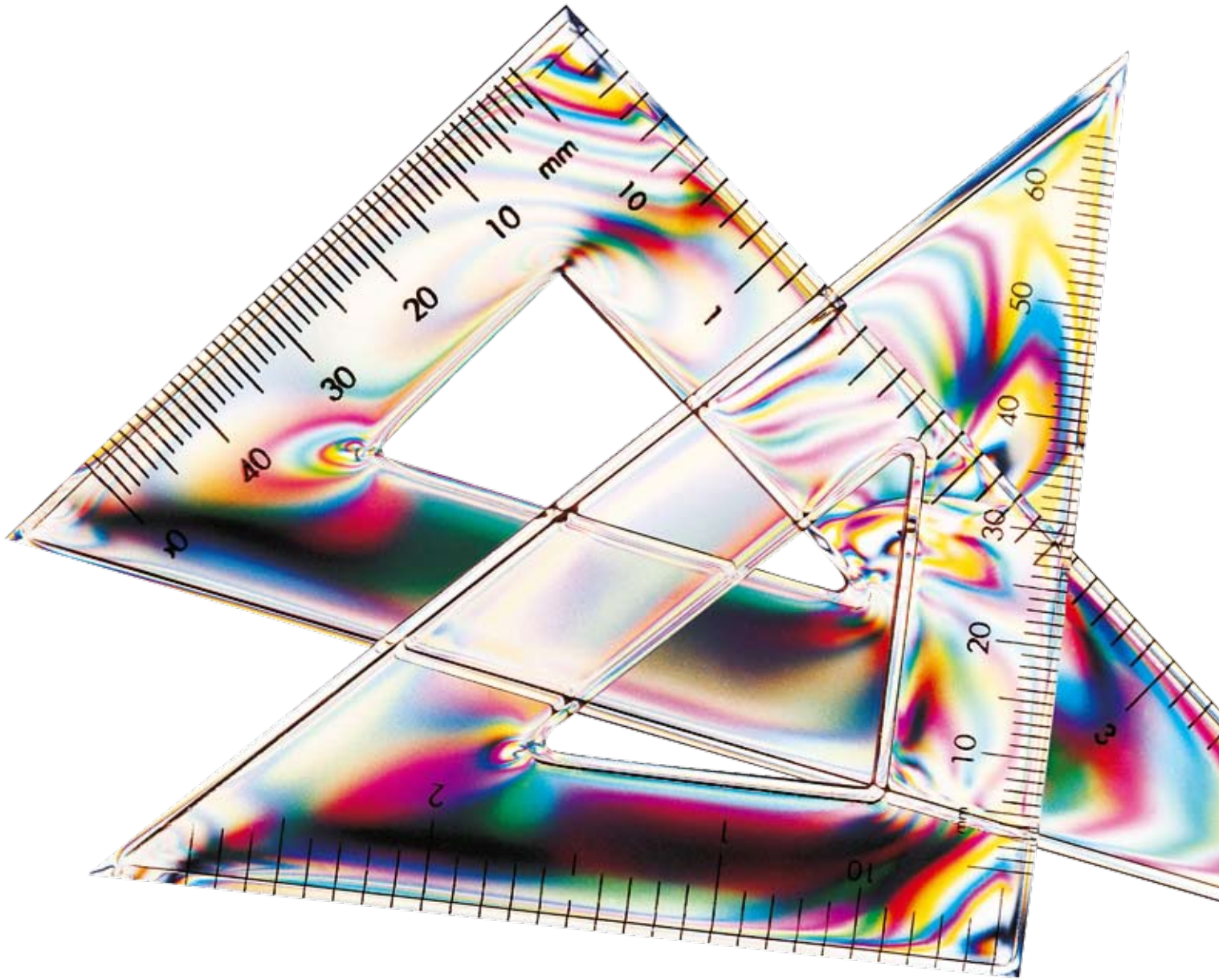

Bayram AKBAŞ
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanı

Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun çalışmaları ve meslek standartlarında geline son aşama

Mesleki Yeterlilik Kurumu-MYK'nın temel görevi olan ulusal yeterlilik sisteminin oluşturulması kapsamında ulusal meslek standartlarının belirlenmesi öncelik arz etmektedir. Bu sebeple öncelikle meslek standartlarının belirlenmesi çalışmalarına başlanmış ve önemli bir aşama da kaydedilmiştir.

MYK, meslek standartlarının geliştirilmesinde merkezi bir yaklaşım değil, sektörün aktif rol almasını sağlayan katılımcı yaklaşım uygulamaktadır. Meslek standartları, MYK Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirilen kurum/kuruluşlarca hazırlanmaktadır. Hazırlanan taslak standartlar ilgili tüm tarafların (ilgili kamu kurumları, işçi, işveren ve meslek kuruluşları, eğitim sağlayıcılar, sınav ve belgelendirme kuruluşları vb.) görüşüne sunulmakta, görüş ve öneriler taslaklara yansıtılarak sektör komitelerince incelenmekte, bu incelemelerden sonra da MYK Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmaktadır. Yönetim Kurulu onayını takiben hazırlanan meslek standartları Resmi Gazete'de yayımlanarak Ulusal Meslek Standardı niteliğini kazanmaktadır.

Ulusal meslek standartlarının hazırlanması kapsamında 2009 yılında sektörler ve mesleklerle ilişkin yetkinliği ve temsil gücü olan işçi, işveren, meslek kuruluşları ve

sivil toplum örgütleriyle toplam 445 meslek standardının hazırlanmasına ilişkin işbirliği ortamı oluşturulmuştur. Meslek standardı hazırlama konusunda iş dünyası temsilcilerinin işbirliği yapmaları teşvik edilmiş, aynı alanda faaliyet gösteren kuruluşların ortak girişimler oluşturmaları temin edilmiştir. Ekim 2009 itibari ile toplam 11 sektörde müstakil ya da ortak girişimi temsil eden 18 farklı kuruluşla meslek standardı hazırlama işbirliği protokolleri imzalanmıştır.

İmzalanan protokoller kapsamında 2009 yılında inşaat, otomotiv, enerji, tekstil, turizm, ulaştırma, çimento ve metal sektörlerinde toplam 74 taslak meslek standardı hazırlanmıştır. Hazırlanan standartlardan otomotiv sektöründe 9, enerji sektöründe 11, inşaat sektöründe 3 olmak üzere toplam 23 meslek standardı Resmi Gazete'de yayımlanarak Ulusal Meslek Standardı niteliği kazanmıştır. 2009 yılı sonuna kadar 110 meslek standardının hazırlanması hedeflenmektedir.

Ulusal meslek standartları üzerinde mutabakata varılması ve standartların kalite güvencesinin sağlanması amacıyla üçlü yapıda olan sektör komiteleri oluşturulmuştur. Sektör komiteleri, MYK Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirilen kurum ve kuruluşlarca hazırlanan taslak meslek standartlarının ulusal meslek standardı

olarak kabul edilebilmesi için inceleme yapan, önerilerde bulunan ve Yönetim Kurulu'na sunulmasına karar veren kamu, işçi, işveren ve meslek kuruluşları temsilcilerinden oluşturulan sektörel uzmanlık kurullarıdır.

Meslek standardı hazırlama çalışmaları ile eş zamanlı olarak oluşturulan sektör komiteleri etkin olarak işletilmektedir. Bu çerçevede inşaat, otomotiv, enerji, tekstil, turizm, metal, sağlık ve sosyal hizmetler, ulaştırma, cam-çimento-toprak alanlarında sektör komiteleri oluşturulmuştur. 2009 yılı sonuna kadar kimya ve toplumsal-kişisel hizmetler sektör komiteleri de oluşturulacaktır.

Ulusal Yeterlilikler ve Akreditasyon Kavramlarının MYK Çalışmalarındaki Yeri

MYK tarafından kurulan ve işletilmekte olan Ulusal Yeterlilik Sistemi'nde (UYS) Ulusal Yeterlilik, yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca yapılan değerlendirmelerle tespit edilen ve MYK tarafından onaylanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'ne (UYÇ) yerleştirilen, bireyin sahip olması gereken bilgi, beceri ve yeterlidir.

Yeterlilikler MYK tarafından görevlendirilen kuruluşlarca ve MYK tarafından belirlenen format, usul ve esaslara göre ulusal ya da uluslararası meslek standartları temel alınarak hazırlanır.

Bir ürünün ya da hizmetin, piyasanın talep ettiği şartlara, standartlara, yönetmeliklere uygunluğunu göstermek üzere o ürün veya hizmet için yapılan deney, analiz, muayene ve belgelendirme işlemlerini yapan kuruluşların (Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları) resmi bir otorite tarafından uluslararası kriterlere göre denetlenerek teknik ve idari yeterliliklerinin onaylanması ve belli aralıklarla denetlenmesi işlemi olan akreditasyon, UYS'de Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'nde tanımlı ulusal yeterliliklere göre sınav ve belgelendirme faaliyetlerini yürüten kuruluşların Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) ya da Avrupa Akreditasyon Birliği bünyesinde çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış başka akreditasyon kurumlarınca ilgili yeterliliklerde TS EN ISO/IEC 17024:2004 "Uygunluk Değerlendirmesi- Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar

İçin Genel Şartlar" standardına göre akredite edilmeleridir.

Bu standart, personel belgelendirmesi yapan kuruluşlar için genel kabul gören mukayese esaslarını gerçekleştirme ve teşvik etme amacıyla hazırlanmıştır. Personel belgelendirmesinin ve belgelendirilmiş personelin belgelendirme programı ile belirlenen şartları karşıladığının güvence altına alınmasını sağlayan araçlarından biridir. Standart, genel kabul gören değerlendirme prosesi, onu takiben gözetim ve belgelendirilmiş personelin yeterliğinin periyodik olarak yapılan yeniden değerlendirmeler aracılığıyla güvence altına alındığı güven duyulan bir belgelendirme programını ortaya koyar.

UYS'de söz konusu olan diğer bir akreditasyon ise eğitim kuruluşlarının akreditasyonudur. Eğitim kuruluşlarının akreditasyonu, eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşlarının ilgili ulusal yeterlilikte tanımlanan eğitim programının ilgili yeterliliğin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliği kazandırmak üzere teorik ve uygulamalı yöntemlerle Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği ile tanımlanan şartlara uygun oluşturulmuş sistem dahilinde verildiğinin tespiti ve belgelendirilmesidir.

Ulusal Mesleki Yeterlilik Belirleme Çalışmaları

Öncelikle belgelendirme süreci hakkında bilgi vermek isterim. MYK tarafından kabul edilen yeterliliklere göre yeterliliğini belgelendirmek ve MYK belgelerini edinmek isteyen kişiler, Kurum tarafından yetkilendirilmiş bir belgelendirme kuruluşuna başvururlar.

Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları, ilgili yeterlilikte yer alan başvuru şartlarına göre belgelendirme başvurularını değerlendirir. Bireylerin belgelendirilmeleri ile ilgili süreç yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarının yürütülür.

Sınav sonucunda belge almaya hak kazananların listesi ile sınava ilişkin diğer bilgiler MYK'ya iletilir. Bu listelerde yer alanlara mesleki yeterlilik belgesi verilmesi için Yönetim Kurulu onayına sunulur ve Yönetim Kurulu onayının ardından MYK onaylı mesleki yeterlilik belgeleri düzenlenir.

Uluslararası standartlara göre akredite kurum/kuruluşlar tarafından yürütülen belgelendirmelerin MYK kapsamına alınması amacıyla ilk ulusal yeterlilik olan 09UY0001-3 Plastik Kaynakçısı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun koordinasyonunda; Belgetürk, Türk Loydu ve TQNET kuruluşlarının katkılarıyla İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (UGETAM) tarafından TS EN 13067 (Kaynakçı Nitelik Sınavları-Plastik Kaynağı Yapan Personel-Kaynaklı Termoplastik Birleştirmeler) uluslararası standardına dayalı olarak hazırlanarak MYK Yönetim Kurulu kararıyla kabul edilmiştir.

Söz konusu yeterliliğe göre TÜRKAK'tan akredite olan İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (UGETAM) MYK Yönetim Kurulu tarafından 09UY0001-3 Plastik Kaynakçısı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği'nde yetkilendirilmesini takiben 9 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilen sınav ve değerlendirme sonucunda belge almaya hak kazananlar 20 Ekim 2009 tarihinde MYK Genel Kurulu'nda belgelerini aldılar ve doğalgaz sektöründe önde gelen kuruluşlarda istihdam edildiler.

Ayrıca Resmi Gazete'de yayımlanan ulusal meslek standartlarına göre yeterlilik geliştirmek isteyen kuruluşların başvuruları değerlendirilmiş bu alanda da yeterlilik geliştirme çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda geliştirilecek ulusal

yeterliliklere göre yetkilendirmelerin ardından yapılan sınav ve değerlendirmelerle MYK onaylı mesleki yeterlilik belgelerinin verilmesine devam edilecektir. Memnuniyetle ifade etmem gerekir ki bu başvurular ve kabuller arasında İNTES de yer almaktadır. İNTES'in UMS hazırlamada olduğu gibi ulusal yeterliliklerin hazırlanmasında da özverili çalışmalar yapacağından ve de akredite olarak sınav belgelendirme kuruluşu talebinde bulunacağından kuşku duymuyoruz. Bu vesileyle konuya duyarlılık gösteren kuruluşlarımızın tamamına, aracılığıyla şükranlarımı sunuyorum.

MYK'nın Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, Türk Standardları Enstitüsü, TÜRKAK, İŞKUR Gibi Kuruluşlarla Yürüttüğü İşbirliği Çalışmaları

MYK tüm faaliyetlerini ilgili kurum kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği içerisinde gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda öncelikle Milli Eğitim Bakanlığı, İŞKUR ve Türk Standardları Enstitüsü ile koordinasyon sağlanarak, geçmişte yapılan meslek standardı çalışmalarının MYK'ya resmen devri sağlanmıştır. Kurumumuza devredilen söz konusu ulusal birikim, meslek standardı hazırlama çalışmalarında kullanılmaktadır.

TSE tarafından uluslararası standartlara göre yapılan belgelendirmelerin MYK kapsamına alınması amacıyla TS EN 287-1.2007 (Kaynakçıların Yeterlilik Sınavı - Ergitme Kaynağı - Bölüm 1: Çelikler) uluslararası standardına göre ulusal yeterlilik geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile birlikte meslek liseleri programlarının, ulusal meslek standartlarına göre gözden geçirilmesi konusunda en üst düzeyde görüşmeler yapılmış, işbirliği konusunda mutabakata varılmış ve bu görüşmelerin periyodik olarak yapılması ve gerçekleştirilen çalışmaların gözden geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Ulusal yeterliliklerde yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarının, eğitim-öğretim kuruluşlarının akreditasyonunda yetkilendirilecek kuruluşların ve akredite eğitim-öğretim programlarını sunan kuruluşların faaliyetlerinin denetimi ve bu kuruluşların çalışmasına ilişkin usul, esas ve prosedürlerin oluşturulması TÜRKAK, MEB, YÖK ve TSE ile işbirliği halinde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca aktif işgücü politikaları kapsamında İŞKUR'un sağladığı kursların ulusal yeterliliklere göre verilmesi ve çıktı güvencesinin MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri ile sağlanması konusunda anlayış birliğine varılmıştır.

MYK olarak tüm paydaşlarımızla birlikte yaptığımız çalışmalar sonucunda 2009 yılı hedeflerimizin gerçekleştirileceğini paylaşıyor ve bu açıklamayı yapma imkanı veren İNTES'e ve ilgili tüm kuruluşlara teşekkür ediyorum.